Sedlář (kód: 32-002-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů (kód: 32)
Týká se povolání: Sedlář
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Orientace v normách a v technických podkladech sedlářské výroby	3
Posuzování kvality usní, základních a pomocných materiálů	3
Volba postupu práce, materiálů a technologických podmínek pro výrobu sedlářských výrobků	3
Tvorba šablon pro výrobu sedlářských výrobků	3
Výroba dílců sedlářských výrobků	3
Úpravy a zdobení dílců a hotových sedlářských výrobků	3
Apretování a impregnování částí sedlářských výrobků	3
Sesazování, spojování a šití dílců a součástí sedlářských výrobků	3
Základní seřizování, ošetřování a údržba strojů a zařízení používaných v kožedělné výrobě	3
Ruční a strojové šití usňových výrobků	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 26.04.2016 do: 15.03.2021

Kritéria a způsoby hodnocení

Orientace v normách a v technických podkladech sedlářské výroby

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Pracovat se základní technickou dokumentací, provést její rozbor ve vztahu k předloženému výrobku	Praktické předvedení
b) Popsat na základě technické dokumentace složení předloženého vzorku, jednotlivé součásti pojmenovat	Praktické předevední a ústní ověření
c) Určit podle technické dokumentace stroje, zařízení a nástroje, kterými bude konkrétní výrobek zhotovován	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Posuzování kvality usní, základních a pomocných materiálů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Určit a pojmenovat předložené vzorky usní a pomocných materiálů, definovat jejich vlastnosti	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Posoudit kvalitu materiálů pro kožedělnou výrobu na předložených vzorcích, vyhodnotit případné vady a stanovit jejich použití s ohledem na kvalitu výsledného výrobku	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Volba postupu práce, materiálů a technologických podmínek pro výrobu sedlářských výrobků

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zvolit z předložených materiálů odpovídající druh usně pro výrobu stanoveného sedlářského výrobku	Praktické předvedení
b) Zvolit a popsat vhodný pracovní postup pro výrobu stanoveného sedlářského výrobku	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Určit technologické podmínky pro zhotovení předloženého sedlářského výrobku	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Provést předběžný výpočet konečné ceny předloženého sedlářského výrobku na základě cenové kalkulace	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Tvorba šablon pro výrobu sedlářských výrobků

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat zásady pro konstrukci a tvorbu šablon základního sedlářského výrobku	Ústní ověření
b) Upravit předloženou šablonu pro stanovený materiál a technologii zpracování	Praktické předvedení

Je třeba splnit obě kritéria.

Výroba dílců sedlářských výrobků

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Roztřídit sedlářské šablony podle předložené dokumentace	Praktické předvedení
b) Umístit šablonu na materiál, provést přesné obkreslení šablony včetně pomocných značek a vykrojit dílce podle zakreslení	Praktické předvedení
c) Vysekat sedlářské dílce s přihlédnutím k maximální výtěžnosti materiálu a s ohledem na dodržování předpisů BOZP	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Úpravy a zdobení dílců a hotových sedlářských výrobků

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyjmenovat a popsat metody pro úpravu a zdobení dílců a hotových sedlářských výrobků, popsat pracovní postupy	Ústní ověření
b) Ozdobit dílce pro určený sedlářský výrobek, výběr metody zdůvodnit	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Provést konečnou úpravu hotového výrobku podle výrobní dokumentace	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Apretování a impregnování částí sedlářských výrobků

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyjmenovat a popsat způsoby apretace a impregnace sedlářských výrobků, uvést zásady pro ekologicky čisté zpracování	Ústní ověření
b) Předvést impregnaci předloženého sedlářského výrobku při dodržení předpisů BOZP, popsat pracovní postup	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Sesazování, spojování a šití dílců a součástí sedlářských výrobků

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Sesadit dílce a součásti po předchozím osazení funkčních a zdobných prvků s použitím vhodné techniky	Praktické předvedení
b) Umístit zajišťovací hřebíky ve švech dílců	Praktické předvedení
c) Zhotovit návlek příze potřebné délky a po navlečení do sedlářské jehly provést jeho impregnaci	Praktické předvedení
d) Zvolit velikost šídla úměrně k použitému materiálu, připravit návlek, materiál a šídlo k šití, předvést techniku spojování dílců pomocí šídla	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Základní seřizování, ošetřování a údržba strojů a zařízení používaných v kožedělné výrobě

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Připravit stroj pro vykonání pracovní operace, nastavit potřebné parametry a provést kontrolu funkčnosti stroje	Praktické předvedení
b) Provést základní údržbu, ošetření, čištění a mazání stanoveného stroje s ohledem na dodržování zásad BOZP, jednotlivé úkony zdůvodnit	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Určit kritická místa jednotlivých strojů z hlediska bezpečnosti práce	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Ruční a strojové šití usňových výrobků

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Předvést ruční šití na rozpracovaném výrobku, pracovní postup popsat	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Předvést techniku spojování dílců a součástí na šicím stroji, pracovní postup popsat	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.
Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO). Zdravotní způsobilost je vyžadována (odkaz na povolání v NSP - http://katalog.nsp.cz/karta_p.aspx?id_jp=39&kod_sm1=30).

Ověřováním kritérií hodnocení pro jednotlivé kompetence je třeba získat celkový přehled o způsobilosti uchazeče vykonávat pracovní činnosti v určitém úseku kožedělné výroby. Autorizovaná osoba určí druh výrobku a jeho parametry, ke kterému se budou vztahovat zadané úkoly a to podle zaměření konkrétní kožedělné výroby a místa konání zkoušky. U odborné kompetence Posuzování kvality usní, základních a pomocných materiálů, kritérium a), autorizovaná osoba zadá pro ověření kritéria počet vzorků (v minimálním počtu 2 - maximálně 5 vzorků od každého materiálu), a to podle zaměření konkrétní kožedělné výroby (sedlářská výroba) a místa konání zkoušky.
Při ověřování splnění kritérií založených na formě praktického předvedení se přihlíží především k bezpečnému provádění všech úkonů, ke kvalitě provedení, k používaným pracovním postupům, k dodržování časového limitu a k samostatnosti při řešení jednotlivých kritérií. Při ústním ověřování kritérií je třeba sledovat používání odborné terminologie a využívání odborných znalostí. Ověřování kompetencí bude probíhat v reálném prostředí sedlářské výroby.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání *sedlář* nebo *výrobce kožedělného zboží* + střední vzdělání s maturitní zkouškou v jiném oboru a alespoň 5 let praxe v oblasti kožedělné výroby nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oblasti kožedělné výroby, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání *zpracování usní, plastů a pryže* a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti kožedělné výroby nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oblasti kožedělné výroby, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
c) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na kožedělnou technologii a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti kožedělné výroby nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo odborného výcviku nebo praktického vyučování v oblasti kožedělné výroby, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
d) Profesní kvalifikace 32-002-H Sedlář + střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let praxe v oblasti kožedělné výroby, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o autorizaci naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

- Místnost pro provedení ústní části zkoušky
- Ochranné pracovní pomůcky
- Výkresová dokumentace a šablony
- Výrobní dokumentace (technologická a technická dokumentace)
- Sedlářská dílna vybavená stroji, zařízením a nářadím pro zhotovení sedlářských výrobků, odpovídající bezpečnostním a hygienickým předpisům, přísun potřebné energie
- Materiály, polotovary a komponenty (v minimálním počtu 2 - maximálně 5 vzorků od každého materiálu)
- Vzorky sedlářských výrobků (v minimálním počtu 2 - maximálně 5 vzorků)
- Šablony sedlářských výrobků
- Pracovní oděv si uchazeč zajistí sám

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí zajistit, aby pracoviště byla uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro realizaci zkoušky z hlediska BOZP odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam svého materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně-technické vybavení jiného subjektu, přiloží k žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace smlouvu (popřípadě smlouvy) umožňující jeho užívání.

Doba přípravy na zkoušku

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 30 až 60 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 5 až 7 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro textilní, oděvní a kožedělný průmysl, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Střední škola obchodně technická, s. r. o. Zlín
Opravna obuvi a kožené galanterie Trnava